

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิธีแห่งอาชีพนักร้องแบบเครื่องประดับในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาคำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักร้องแบบเครื่องประดับในจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงการศึกษาค้นคว้าเอกสารสิ่งพิมพ์ ตำราและงานวิจัยต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การเลือกอาชีพของนักร้องแบบเครื่องประดับ

ตอนที่ 2 กระบวนการออกแบบเครื่องประดับ

ตอนที่ 3 การพัฒนาฝีมือ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

ตอนที่ 5 สถานประกอบการอุตสาหกรรมอัญมณี

ตอนที่ 1 การเลือกอาชีพของนักร้องแบบเครื่องประดับ

ปัจจัยด้านบุคคล

อาชีพนักร้องแบบเครื่องประดับ เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับความนิยมเท่ากับสายอาชีพอื่นๆ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร ตำรวจ ฯลฯ แต่อาชีพนักร้องแบบเครื่องประดับก็ขาดไม่ได้ในสังคมยุคปัจจุบันที่นิยมการประดับตกแต่งร่างกายด้วยสิ่งของมีค่า อาชีพนักร้องแบบเครื่องประดับจึงถูกเลือกเฉพาะกลุ่ม ตามคุณลักษณะส่วนตัวและความคิดเห็นของแต่ละคน ซึ่งเป็นปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพนักร้องแบบเครื่องประดับในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งนักร้องแบบแต่ละคนมีบุคลิก ลักษณะที่ต่างกัน

จากกรอบการสัมภาษณ์และการบันทึกการสัมภาษณ์ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ปัฐกร วรฤกษ์กุล นักร้องแบบเครื่องประดับ บริษัทเวสต์ฟิลด์จำกัด กล่าวว่า “ที่เลือกทำอาชีพนักร้องแบบเครื่องประดับเพราะจบการศึกษาสาขาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณีจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงมีความต้องการที่จะทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับที่ได้เรียนมา และอาชีพนี้มีโอกาสก้าวหน้า เพราะนักร้องแบบสามารถนำความรู้ด้านการออกแบบและการผลิตเครื่องประดับไปเปิดเป็นธุรกิจส่วนตัวในอนาคตต่อไปได้”

ภาวิน พักตั้ง เพศชาย อายุ 31 ปี จบการศึกษาจากสาขาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ ประสบการณ์ทำงาน 7 ปี รายได้ประมาณ 15,000 -20,000 บาทต่อเดือน

กัญชนก บุญขจร เพศหญิง อายุ 27 ปี จบการศึกษาจากสาขาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ ประสบการณ์ทำงาน 3 ปี รายได้ประมาณ 9,000 – 10,000 บาทต่อเดือน

จากการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักออกแบบเครื่องประดับจำนวน 6 คน พบว่า เป็นเพศชาย 4 คน เพศหญิง 2 คน อายุระหว่าง 25-31 ปี นักออกแบบส่วนใหญ่จบการศึกษาจากสาขาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ รายได้ต่อเดือนของนักออกแบบเครื่องประดับอยู่ระหว่าง 9,000-20,000 บาท ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทำงานของแต่ละคน

ตอนที่ 2 การเลือกอาชีพของนักออกแบบเครื่องประดับ

ปัจจัยด้านบุคคล

อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ เป็นอาชีพที่ไม่ได้รับความนิยมเท่ากับสายอาชีพอื่นๆ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร ตำรวจ ฯลฯ แต่อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับก็ขาดไม่ได้ในสังคมยุคปัจจุบันที่นิยมการประดับตกแต่งร่างกายด้วยสิ่งของมีค่า อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับจึงถูกเลือกเฉพาะกลุ่ม ตามคุณลักษณะส่วนตัวและความคิดเห็นของแต่ละคน ซึ่งเป็นปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งนักออกแบบแต่ละคนมีบุคลิก ลักษณะที่ต่างกัน

จากการรอบการสัมภาษณ์และการบันทึกการสัมภาษณ์ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ปัฐกร วรฤกษ์กุล นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท เวสต์ฟิลด์ จำกัด กล่าวว่า “ที่เลือกทำอาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ เพราะจบการศึกษาสาขาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงมีความต้องการที่จะทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับที่ได้เรียนมา และอาชีพนี้มีโอกาสก้าวหน้า เพราะนักออกแบบสามารถนำความรู้ด้านการออกแบบและการผลิตเครื่องประดับไปเปิดเป็นธุรกิจส่วนตัวในอนาคตต่อไปได้”

วรพจน์ หนู่มศิริ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินเนทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่า “ที่เลือกทำอาชีพนี้ เพราะตนเองมีความถนัดและชำนาญ เพราะได้ศึกษาทางด้านนี้มาเป็นระยะเวลา 4 ปี จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ สาขาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี ทำให้มีทักษะในการวาด การลงสี เครื่องประดับ โดยการวาดด้วยมือ และวาดด้วยโปรแกรม

คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวาดแบบจะทำงานได้เร็ว และสะดวกกว่าการวาดด้วยมือ ประกอบกับทางบ้านทำเหมือนพลอยมาก่อน จึงมีความรู้ทางด้านนี้”

นิลบล บุญเป็ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ หรือจิวเวลรี่ ดีไซน์เนอร์ เป็นอาชีพที่น่าสนใจ และเป็นความชอบโดยส่วนตัว ประกอบกับตนเองมีความถนัด และชำนาญในการออกแบบด้วย อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับตนคิดว่าเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า ไม่หยุดนิ่งอยู่ที่เดิม นักออกแบบสามารถโชว์ผลงานของตนเองโดยผ่านการประกวดต่างๆ ทำให้ตนเองมีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จัก ส่งผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพ มีคนเห็นผลงานของเรา เป็นการเปิดโอกาสให้กับตนเอง และได้ลูกค้าใหม่ๆ อีกด้วย”

จักรกริช กุลฉวางส์ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “อาชีพนี้ เป็นอาชีพที่ตนถนัด เพราะตนชอบการวาดภาพ ชอบงานกราฟฟิก ชอบสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ โดยใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์”

ภาวิน พักตั้ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “จิวเวลรี่ ดีไซน์เนอร์ ผมคิดว่าเป็นอาชีพที่น่าสนใจ และท้าทายความสามารถ เพราะการออกแบบเครื่องประดับเป็นงานที่ต้องใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ นักออกแบบเครื่องประดับต้องใช้ความคิด มีแนวคิดใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานไม่ให้ซ้ำกับคนอื่น และต้องให้ลูกค้าพึงพอใจในแบบด้วย ตนคิดว่าเป็นการทำท้าทายความสามารถของนักออกแบบ”

กัญชนก บุญยอ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อีโนว่า โซลูชัน จำกัด กล่าวว่า “อาชีพนี้เป็นอาชีพที่ตนเองถนัด และมีความชำนาญ เพราะได้เรียนมา (จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี) ตอนเรียนได้มีการฝึกทักษะการออกแบบ ทำให้มีประสบการณ์ เกิดความชำนาญในการระบายสี การวาดแบบ การออกแบบ อีกทั้งมีประสบการณ์การทำงานด้านนี้ แต่เหตุผลหลักคือชอบด้านการออกแบบเป็นการส่วนตัวอยู่แล้ว ที่เลือกทำงานจังหวัดเชียงใหม่เพราะ ใกล้ที่พัก ไม่ต้องการไปทำงานที่กรุงเทพ ถึงแม้ว่าที่กรุงเทพจะมีบริษัทมากมายให้เลือกทำงาน แต่เมื่อเปรียบเทียบเรื่องค่าใช้จ่ายกับรายรับที่ได้ อยู่กรุงเทพได้เงินเยอะก็จริงแต่รายจ่ายก็สูง คิดดูแล้วว่าอยู่ที่เชียงใหม่คุ้มกว่าอยู่ที่กรุงเทพ มีเพื่อนๆ ที่เคยเรียนด้วยกัน เลือกไปทำงานอยู่ที่กรุงเทพบ้าง นิคมอุตสาหกรรมลำพูนบ้าง แต่คิดันเลือกที่จะอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ รู้สึกสบายใจกว่าทำงานที่อื่น”

จากการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักออกแบบเครื่องประดับจำนวน 6 คน พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลในการเลือกทำอาชีพ คือ นักออกแบบเครื่องประดับทุกคนมีความชอบเกี่ยวกับเครื่องประดับและอัญมณี สิ่งสวยงามต่างๆ รวมถึงความชอบในการสร้างสรรค์ และใช้จินตนาการ

ปัจจัยด้านงาน

ลักษณะงาน รายละเอียดของงาน รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทำงาน อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ รายละเอียด รูปแบบงาน ที่ส่งผลต่อความต้องการและเลือกอาชีพ จากกรอบการสัมภาษณ์ และการบันทึกการสัมภาษณ์ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ปัฐกร วรฤกษ์กุล นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท เวสต์ฟิลด์ จำกัด กล่าวว่า “อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ ลักษณะงานคือออกแบบเครื่องประดับ ต้องใช้ความคิด จินตนาการ ในการสร้างสรรค์แบบเครื่องประดับแต่ละชิ้น ซึ่งตนเองมีความรักในการออกแบบอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความชอบ และอยากทำอาชีพนี้ จึงเป็นเหตุผลหลักในการเลือกทำอาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ ประกอบกับมีทักษะในการออกแบบเพราะเคยเรียนด้านนี้มาก่อน”

วรพจน์ หนู่มศรี นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่า “ลักษณะงาน คือ การออกแบบเครื่องประดับ ซึ่งตนมีทักษะการออกแบบ มีความเชี่ยวชาญในการทำงานทางด้านนี้”

นิลุบล บุญเป็ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่า “งานออกแบบ เป็นงานที่ทำทายความสามารถ ตนจึงเลือกที่จะทำอาชีพนี้ เพราะมีความชอบในการออกแบบ ตนเองมีความเชี่ยวชาญในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบเครื่องประดับ โดยการสร้างแบบสามมิติ สามารถทำงานนี้ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากงานออกแบบในปัจจุบันนักออกแบบเครื่องประดับส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเขียนแบบ เพราะมีความสะดวก รวดเร็วกว่าการวาดแบบและลงสีด้วยมือ แต่การวาดด้วยมือจะสะดวกกว่าในกรณีที่คุยกับลูกค้า”

จักรกริช กุลณาวงศ์ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่า “อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับถือเป็นวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งตนเองจบการศึกษาทางด้านนี้ จึงมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพนี้ ก่อนหน้านี้ตนเคยไปเป็นอาจารย์สอนที่สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ จึงเห็นความสำคัญของวิชาชีพนี้ ดังนั้น ลักษณะ รูปแบบ การทำงานของนักออกแบบเครื่องประดับ เป็นการใช้ความรู้ทางด้านการออกแบบ ผสมกับความรู้ด้านกระบวนการผลิตเครื่องประดับ ซึ่งนำความรู้มาบูรณาการ เกิดเป็นแบบเครื่องประดับที่มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านรูปแบบและกระบวนการผลิต”

ภาวีน พักตั้ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่า “อาชีพดีไซน์เนอร์ ลักษณะงานก็คือการออกแบบ สร้างสรรค์งานเครื่องประดับ ให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า งานลักษณะนี้ตรงกับความถนัดของตน เพราะตนมีความถนัดด้านการออกแบบเครื่องประดับ เพราะมีประสบการณ์การทำงานหลายปี”

กัญชนก บุญชอบ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อีโนว่า โซลูชัน จำกัด กล่าวว่า อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับของที่นี่ หน้าที่ที่รับผิดชอบ คือ ออกแบบเครื่องประดับด้วยการวาด และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมไปถึงการทำกราฟฟิก เผยแพร่ โปรโมทผลิตภัณฑ์ ลงในเว็บไซต์อีกด้วย”

จากการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักออกแบบเครื่องประดับจำนวน 6 คน พบว่า ลักษณะของงาน คือ เป็นงานออกแบบเครื่องประดับ รายละเอียดของงานมีความชัดเจนในรายละเอียด ได้แก่ การคิดแบบ ออกแบบ วาดแบบ นักออกแบบเครื่องประดับจบมาจากสาขา เทคโนโลยีเครื่องประดับและอัญมณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ผ่านการฝึกฝน ด้านการออกแบบเครื่องประดับตามหลักสูตร เป็นระยะเวลา 4 ปี ทำให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการวาด ทั้งการวาดด้วยมือ (หรือที่เรียกว่า ฟรีแฮนด์; Freehand) และวาดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงกระบวนการผลิตเครื่องประดับในแต่ละขั้นตอน

ปัจจัยด้านการจัดการ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อความสามารถในการควบคุมคุณภาพการทำงาน รวมถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินงาน เช่น รายรับ สวัสดิการ ประกันสังคม เป็นต้น

จากกรอบการสัมภาษณ์ และการบันทึกการสัมภาษณ์ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ปัฐกร วรฤกษ์กุล นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท เวสต์ฟิลด์ จำกัด กล่าวว่า “สภาพการทำงานที่นี่ ระบบการควบคุมของบริษัทดี เป็นระบบ ระเบียบ ทำให้การทำงานของแต่ละแผนกทำงานอย่างเป็นระบบ และการสื่อสารกับหัวหน้างาน เรื่องการทำงาน การวางแผนงาน มีการชี้แจงควบคุม อย่างชัดเจน ทำให้เข้าใจตรงกัน ส่งผลให้งานสำเร็จลุล่วง”

วราภรณ์ หนูมนศรี นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ เป็นงานที่มีความมั่นคง แน่นนอน หมายความว่า มีการจ้างงานอยู่ตลอดเวลา กลุ่มลูกค้ามีเข้ามาตลอด โดยเฉพาะกลุ่มชาวต่างชาติ เพราะบริษัทมีเว็บไซต์สำหรับติดต่อ และสั่งทำเครื่องประดับ ทำให้มีความสะดวกในการบริการ อีกประการหนึ่งคือ ผมเป็นหุ้นส่วนบริษัทอิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ ด้วย ดังนั้น การจัดการ หรือการบริหารงานในองค์กรจึงมีความสะดวก และง่ายกว่าทำงานที่บริษัทอื่นๆ และผมคิดว่างานนี้มีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ระดับสากล เพราะศิลปะเครื่องประดับ ไม่ได้มีเขตจำกัดเฉพาะในแต่ละประเทศ ความงาม ความโดดเด่นของเครื่องประดับที่ออกแบบแต่ละรูปแบบ ทำให้เป็นที่สะดุดตา ดึงดูดความสนใจจากผู้คนทั่วโลก”

นิลุบล บุญเป็ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “ดิฉันคิดว่าการมีความเข้าใจอันดีกับหัวหน้างาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสามารถ

พูดคุยเรื่องรายละเอียดงาน รูปแบบการทำงาน ว่าต้องทำงานอย่างไร คอนเซปงานเป็นแบบไหน เมื่อทำงานดีก็ทำให้มีลูกค้าเยอะ ทำให้บริษัทมีชื่อเสียง ได้รับความนิยม ส่งผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพของตนเองด้วย”

จักรกริช กุลฉวางศ์ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “การเป็นนักออกแบบเครื่องประดับที่นี่ เหตุผลประการแรกคือผมเป็นหนึ่งในหุ้นส่วนของบริษัทนี้ จึงทำงานที่นี้อย่างสบายใจ เพื่อนร่วมงานที่สนิทสนมกันเป็นอย่างดี การบริหารจัดการสามารถพูดคุยกันได้อย่างเป็นกันเอง เพราะนักออกแบบเครื่องประดับที่นี่ เป็นรุ่นพี่รุ่นน้องที่เคยเรียนมาด้วยกัน ทำให้การสื่อสารเรื่องงาน หรือหากมีข่าวสำคัญๆ เกี่ยวกับวงการเครื่องประดับ เช่น ข่าวเกี่ยวกับการประกวดการออกแบบเครื่องประดับ ทุกคนก็จะร่วมกันคิด ช่วยกันสร้างสรรค์ผลงานของแต่ละคนเพื่อเข้าประกวด ทำให้มีโอกาสสร้างชื่อเสียงให้ทั้งตนเอง และบริษัท ส่งผลดีต่อจำนวนกลุ่มลูกค้า กลุ่มใหม่ๆ เพิ่มขึ้น”

ภาวิน พักตั้ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “การได้ร่วมงานกับเพื่อนร่วมงานที่สามารถเข้ากับเราได้ดี เพราะผมเป็นหนึ่งในหุ้นส่วนของบริษัทนี้ การทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่สนิทกันทำให้มีความสบายใจ และมีความสุขกับการทำงานมากกว่าในบริษัทอื่นๆ ที่มีความกดดัน บริษัท อิมเมจินทีฟ จิวเวลรี่ มีการจัดการ บริหารงานได้ง่าย เพราะดีไซเนอร์ทุกคน มีความสนิทสนมกันเป็นทุนเดิม เป็นเพื่อนร่วมรุ่น รุ่นน้องที่เคยเรียนด้วยกันมาก่อน”

กัญชนก บุญยอ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิโนว่า โซลูชั่น จำกัด กล่าวว่า “บรรยากาศการทำงานที่นี้ ทำงานแล้วสบายใจ ทำงานแต่ละแผนก แยกกันเป็นสัดส่วน เพราะการบริหารจัดการของผู้จัดการ ที่ควบคุมให้เป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการทำงาน และการควบคุมคุณภาพของงานด้วย จึงเกิดความศรัทธาผู้จัดการ และการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน ที่สื่อสารเข้าใจตรงกัน ทำให้ความผิดพลาดในการทำงานมีน้อย งานจึงมีคุณภาพ”

จากการศึกษา พบว่า นักออกแบบเครื่องประดับมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการงาน ออกแบบเครื่องประดับ ด้วยเหตุผลแตกต่างกัน แต่เหตุผลส่วนใหญ่ คือ การได้ร่วมงานกับเพื่อนร่วมงานที่มีความสนิทสนมกัน ทำให้การบริหารจัดการมีความง่ายขึ้น การสื่อสารกับหัวหน้างานในด้านการวางแผนงาน การพัฒนางาน รวมถึงสภาพการทำงาน มีระบบการควบคุมภายในบริษัทที่ดี และมีบรรยากาศการทำงานที่ดี เป็นปัจจัยที่ทำให้ นักออกแบบเครื่องประดับมีความพึงพอใจในการทำงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน อาชีพนักออกแบบเครื่องประดับ เป็นอาชีพที่ใช้ความรู้ด้านการออกแบบเครื่องประดับ และระบบการผลิต

จึงสามารถนำความรู้นี้ไปพัฒนาต่อยอด เพื่อประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือรับงานอื่นๆ นอกเหนือจากทำงานในสถานประกอบการได้

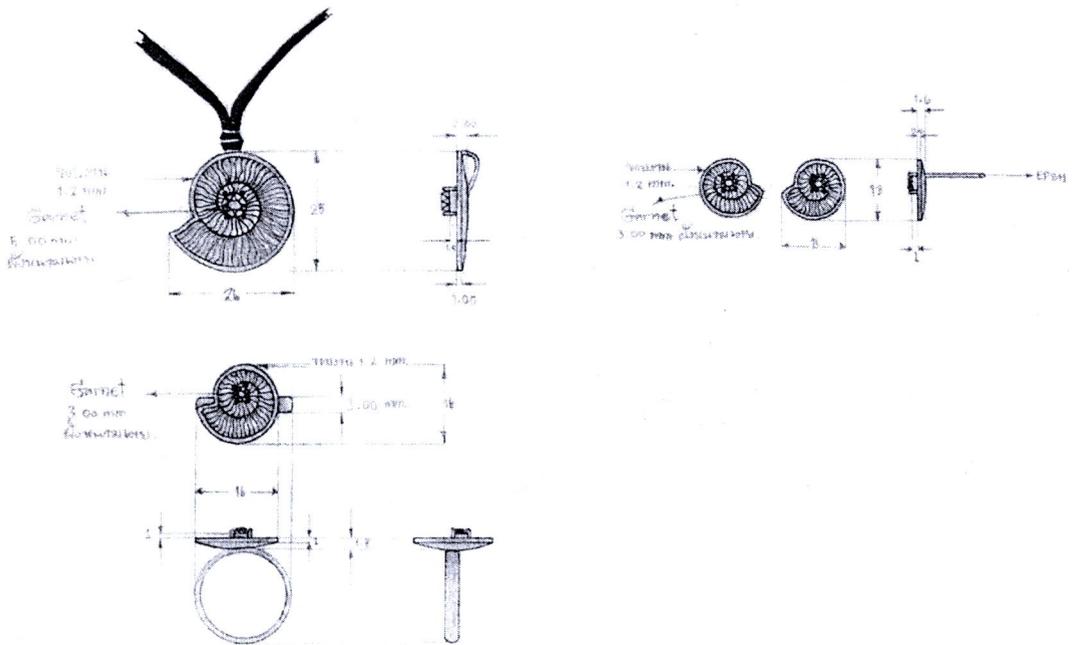
ตอนที่ 3 กระบวนการออกแบบเครื่องประดับ

วิธีการออกแบบเครื่องประดับ

จากการสัมภาษณ์นักออกแบบเครื่องประดับจำนวน 6 คน เกี่ยวกับวิธีการออกแบบเครื่องประดับ ได้ประเด็นสำคัญ ดังนี้

กัญชนก บุญยอน นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อีโนว่า โซลูชั่น จำกัด กล่าวว่า “การออกแบบเครื่องประดับมีอยู่ 2 แบบ คือ วาดด้วยมือ จะใช้ในส่วนของการร่างแบบ และสเก็ตแบบที่ต้องการความอ่อนช้อย เป็นเส้นลวดลาย ไม่มีความสมมาตร และการวาดโดยใช้คอมพิวเตอร์ จะใช้เขียนแบบที่ต้องการความสมมาตร อย่างเช่น การออกแบบที่เป็นรูปทรงเรขาคณิต การสร้างแนวคิดเริ่มจากดูความต้องการของลูกค้า เมื่อทราบว่าลูกค้าต้องการงานประเภทไหน ลูกค้าแต่ละคนมีความแตกต่างในเรื่องแบบ เช่นลูกค้ากลุ่มต่างชาติ โชนยูโรปส่วนมากจะเน้นเครื่องประดับที่มีความเรียบง่ายแต่มีความโดดเด่น เพราะที่บริษัทนี้จะส่งออกงานไปยุโรป การหาแนวความคิด ดูเทรนด์สี ตามความนิยม ตามนิตยสารแฟชั่นต่างๆ โดยรูปแบบของเครื่องประดับแต่ละชนิด เช่น สร้อยคอ แหวน ตุ้มหู ในการออกแบบเซตเดียวกัน นิยมนำเอกลักษณ์ของเครื่องประดับ โดยมีหลักที่เหมือนกัน แต่จะแตกต่างที่การลงรายละเอียด การตกแต่งมากกว่า ยกตัวอย่างเช่น เซตเซทรูปหอยที่มีรูปแบบคอนเซปต์คล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันที่รายละเอียด แหวน สร้อยคอ ตุ้มหู จะมีแบบหลักที่เหมือนกัน”

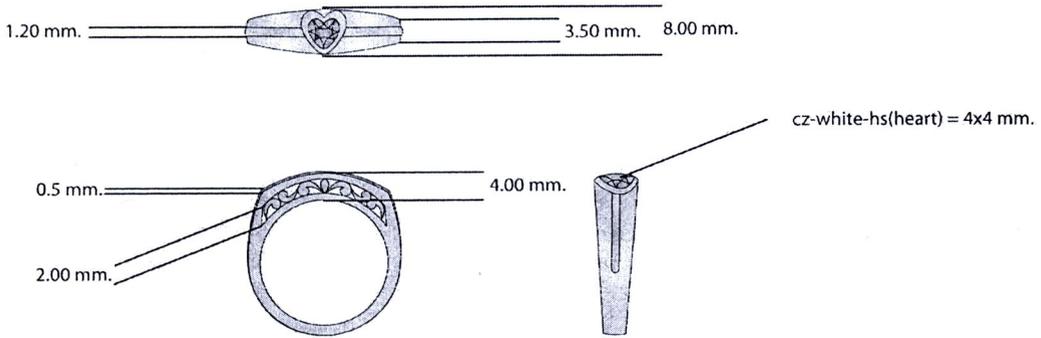
ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 แบบชุดเครื่องประดับ ประกอบด้วย จี้ ตุ้มหูและแหวน (วาดด้วยมือ)

ภาพโดย: ผู้วิจัย 15 สิงหาคม 2554

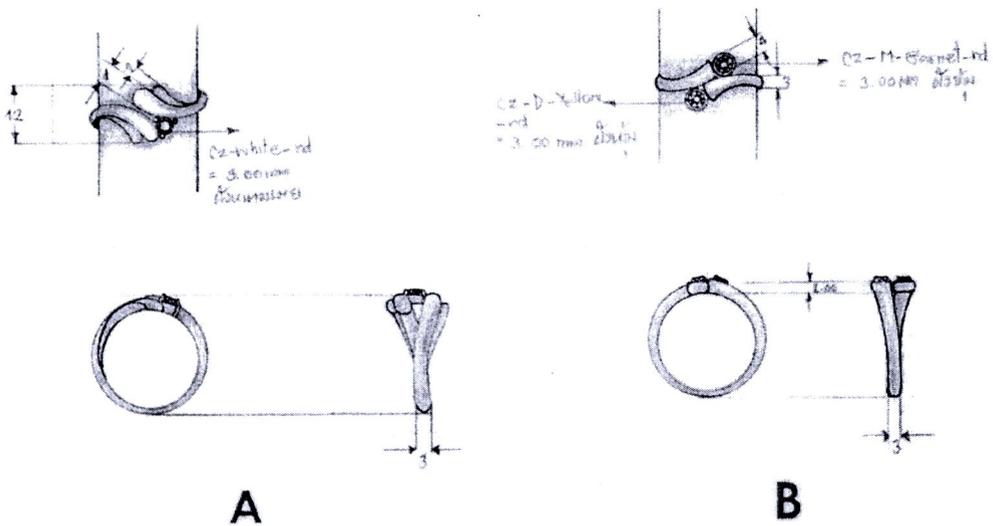
และพิจารณาวัตถุดิบที่มี ซึ่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนั้น ไม่ว่าจะป็นทองคำ เงิน หรือแพลทินัม การออกแบบไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ขึ้นอยู่กับแบบมากกว่า จากนั้นจึงเริ่มการออกแบบ แต่อย่าลืมว่างานที่ออกแบบต้องเป็นแบบที่สามารถผลิตได้จริง และอยู่ในงบประมาณที่กำหนดไว้ การร่างแบบเป็นการสเก็ตภาพคร่าวๆ โดยใช้ดินสอร่างแบบลงในกระดาษ โดยกำหนดขนาดของเครื่องประดับ รวมถึงวัตถุดิบที่ใช้ในการประดับแบบสเก็ตที่ร่างไว้อย่างคร่าวๆ แต่ลงรายละเอียดขนาดไว้ด้วย เพื่อความสะดวกในการวาดแบบในขั้นตอนต่อไป ขั้นตอนสุดท้ายคือการวาดแบบเป็นการนำภาพสเก็ตมาลงรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อให้ภาพดูมีความสมจริง โดยเขียนภาพด้านหน้า ด้านข้าง (หรือเขียนภาพ *Perspective*) สามารถเขียนภาพด้วยมือ หรือด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ก็ได้” ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 แบบแหวนทองคำขาวและทองประดับอัญมณี ที่วาดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

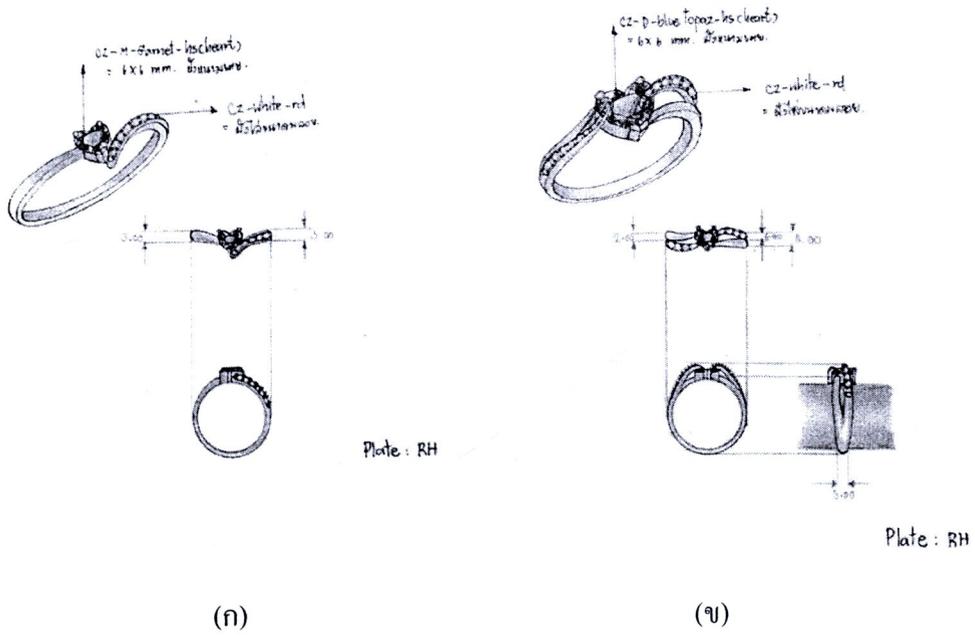
ภาพโดย: ผู้วิจัย 15 สิงหาคม 2554

แล้วแต่ความถนัดของนักออกแบบ ซึ่งแต่ละคนจะมีวิธีการที่ต่างกัน แต่สำหรับดิฉัน ถ้าจะวาดด้วยมือจะวาดแบบที่มีความอ่อนช้อย มีรายละเอียดค่อยๆ เพราะสามารถกำหนดการลงเส้น ความโค้ง ให้ได้ตามความพอใจ” ดังภาพที่ 10-12

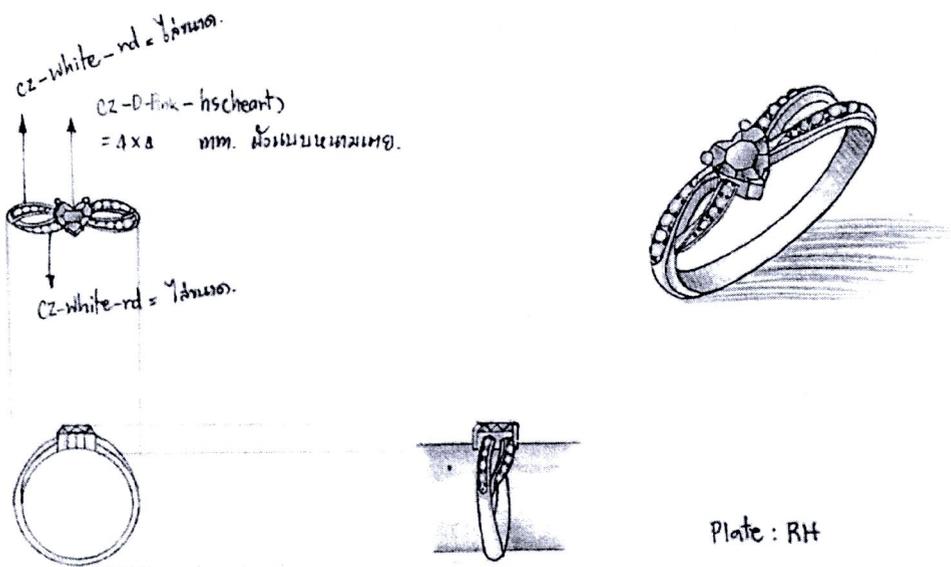
ภาพที่ 10 แบบแหวน (A), (B) วาดด้วยมือ หรือเรียกว่าฟรีแฮนด์; Freehand

ภาพโดย: ผู้วิจัย 15 สิงหาคม 2554

ภาพที่ 11 ภาพ (ก) แบบแหวนประดับทับทิม, ภาพ (ข) แบบแหวนประดับไพลิน ที่วาดด้วยมือ หรือเรียกว่าฟรีแฮนด์; Freehand

ภาพ โดย: ผู้วิจัย 15 สิงหาคม 2554

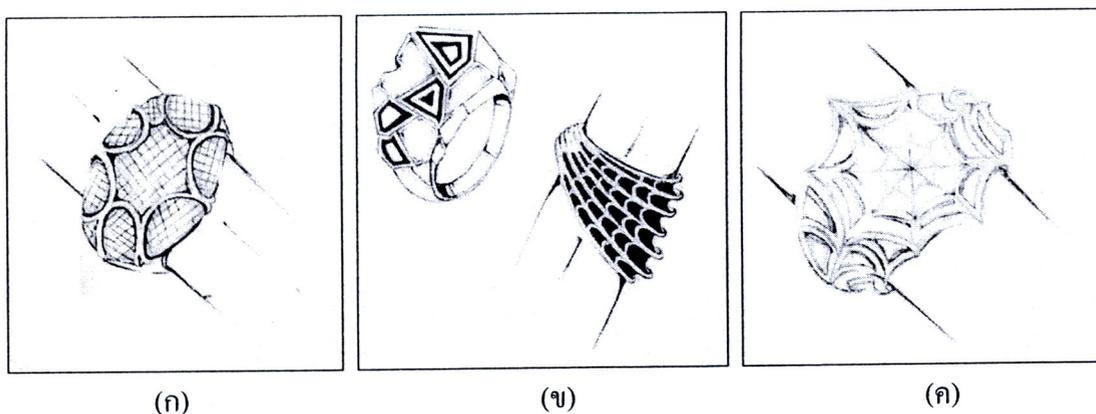

ภาพที่ 12 แบบแหวนประดับทับทิม ที่วาดด้วยมือ หรือเรียกว่าฟรีแฮนด์; Freehand

ภาพ โดย: ผู้วิจัย 15 สิงหาคม 2554

แต่สำหรับงานที่ต้องใช้ความสมดุล สม่่าเสมอ ก็จะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แทน เพราะมีความแม่นยำเรื่องขนาดมากกว่าวาดด้วยมือ โปรแกรมที่ใช้ก็จะมี Illustrator โปรแกรม JewelCAD และโปรแกรม Photoshop”

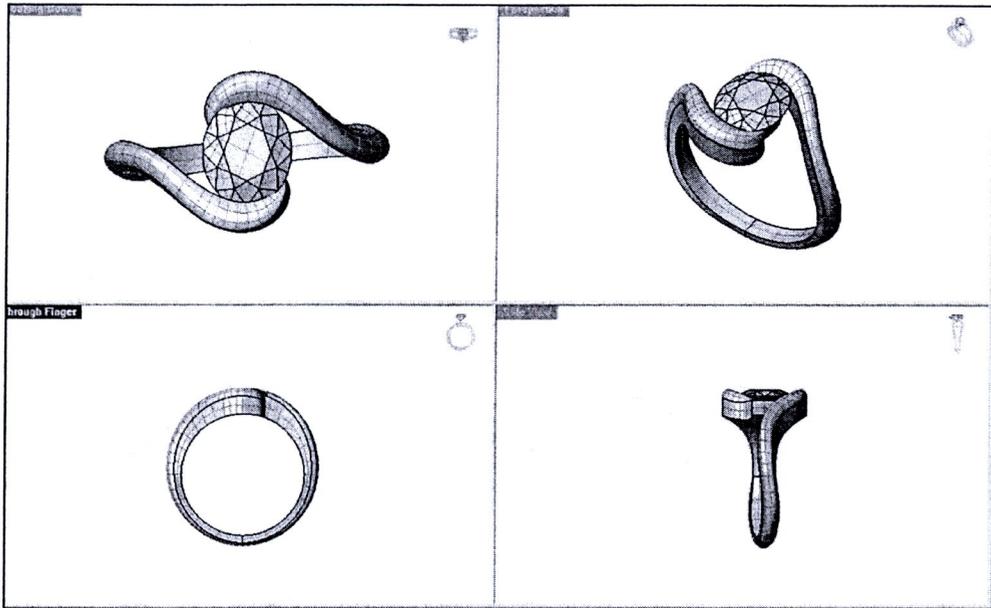
วรพจน์ หนู่มศรี นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินเนทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่า “จุดเริ่มต้นของการออกแบบ คือ การตีโจทย์ และหาข้อมูลเพิ่มเติมจากหัวข้องานที่ได้รับ ซึ่งลูกค้าแต่ละประเภทมีความต้องการที่แตกต่างกัน ตามรสนิยมของแต่ละคน ส่วนใหญ่ที่ออกแบบให้กับลูกค้าต่างชาติ รูปแบบของเครื่องประดับจะเป็นตามความทันสมัย ตามแฟชั่น เป็นส่วนใหญ่ จากนั้นเริ่ม สเก็ตแบบออกมาคร่าวๆ จากนั้นตีแบบจากที่สเก็ต ออกมาหลายๆ แบบ เมื่อได้รูปแบบที่พอใจแล้วนำมาเขียนแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะได้ไฟล์งานสามมิติ พร้อมนำเสนอให้ลูกค้า ขั้นตอนการสร้างแนวความคิด นักออกแบบต้องตีโจทย์คอนเซปงานให้ออกกว่า เป็นงานประเภทไหน จึงจะสามารถคิดแบบได้ ถ้าไม่รู้คอนเซปงาน ก็เหมือนวาดงานไปเรื่อยเปื่อย ไม่มีจุดมุ่งหมาย การร่างแบบ นักออกแบบต้องมีเป้าหมายที่จะออกแบบไว้อยู่ในหัว ที่เหลือคือใช้จินตนาการในการวาดแบบสเก็ต การสเก็ตภาพก็คือการลากเส้น ให้เป็นรูปร่าง ด้วยดินสอ” ดังภาพที่ 13

ภาพที่ 13 ภาพ (ก) (ข) (ค) ภาพสเก็ตแหวนแฟชั่น

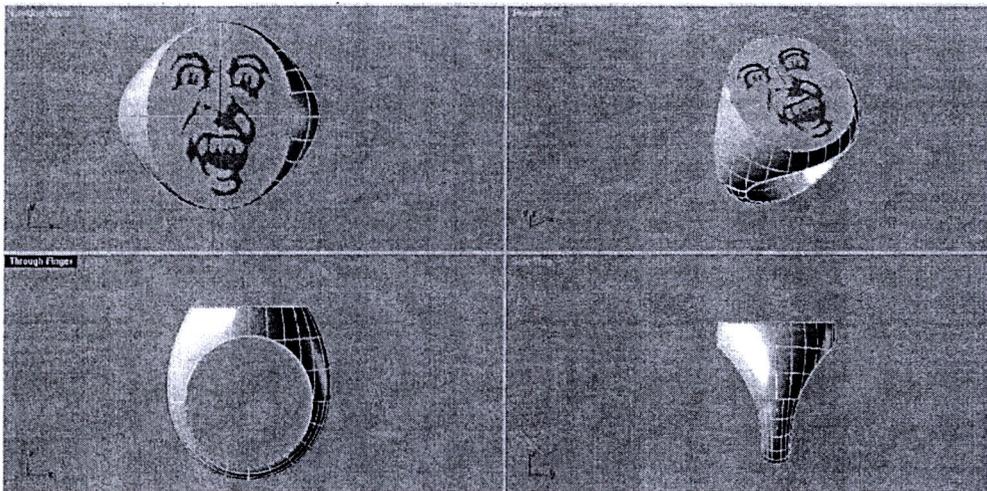
ภาพโดย: ผู้วิจัย 22 สิงหาคม 2554

เมื่อร่างภาพคร่าวๆ จนได้รูปแบบที่ต้องการแล้วจึงนำแบบสเก็ตมาวาดด้วยโปรแกรม Matrix 3D เป็นโปรแกรมที่ใช้วาดภาพสามมิติ เพื่องานออกแบบเครื่องประดับ โดยเฉพาะ จะได้ภาพที่ดูสมจริงและเหมือนจริงมาก” ดังภาพที่ 14-15

ภาพที่ 14 แบบแหวนสามมิติที่วาดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ภาพโดย: ผู้วิจัย 22 สิงหาคม 2554

ภาพที่ 15 แบบแหวนภาพเสมือนจริงที่วาดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ภาพโดย: ผู้วิจัย 22 สิงหาคม 2554

นิลนุบล บุญเป็ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินเนทีฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “เริ่มต้นจากการสเก็ตแบบ แล้วเขียนโปรแกรมสามมิติสร้างงาน และส่งไฟล์งานให้ลูกค้า แนวความคิด เกิดจากแรงบันดาลใจจากสิ่งแวดล้อม จากธรรมชาติ หรือสิ่งต่างๆ รอบตัว มาเป็น

หลักในการคิดสร้างสรรค์แบบเครื่องประดับ ประกอบกับพิจารณาคอนเซปงาน ลูกค้าต่างชาติที่ ออกแบบให้ ส่วนใหญ่รูปแบบก็จะเป็นเรียบง่ายแต่โดดเด่น ไม่หรูหรา หือหวามาก เมื่อนัก ออกแบบเครื่องประดับได้คอนเซปงาน ก็จะสามารถลงมือสเก็ตแบบได้ ในขั้นตอนต่อไปคือการร่าง แบบ เป็นการสเก็ตคร่าวๆ ด้วยดินสอ วาดลงในกระดาษ โดยให้มีความสมดุล ตามหลักการ ออกแบบ ส่วนเรื่องรายละเอียด ขนาด เขียนไว้ให้ชัดเจน ขั้นตอนสุดท้ายของวิธีการออกแบบ เครื่องประดับ เป็นการวาดแบบ เริ่มจากการวาดโครงร่าง ตามแบบสเก็ต โดยใช้หลักการความ สมดุล ตามหลักการออกแบบ เส้นโค้ง หรือรายละเอียดต่างๆ ต้องมีความแม่นยำ และสวยงาม เพื่อให้ได้แบบเครื่องประดับที่สมบูรณ์ แต่ถ้าต้องการความสะดวกก็จะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สร้างภาพสามมิติ วาดแบบเครื่องประดับ โดยเขียน โครงสร้างทั้งหมดตามแบบสเก็ต”

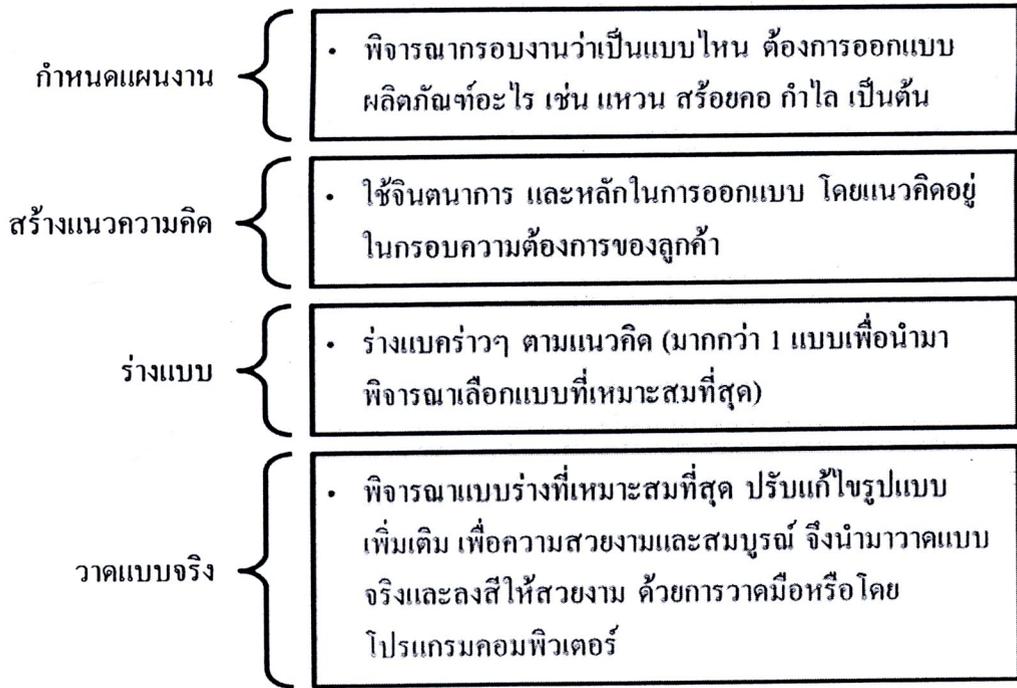
จักรกริช กุลณาวงศ์ นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินเนทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าว ว่า “วิธีการออกแบบเริ่มต้นจากการคิด การใช้จินตนาการ แรงบันดาลใจจากสิ่งต่างๆ รอบตัว จาก ธรรมชาติ หรืออื่นๆ เพื่อรวบรวมแนวความคิด ก่อให้เกิดเป็นเรื่องราว จากนั้นเริ่มสเก็ตแบบครั้งแรกอย่างคร่าวๆ เพื่อปรับแบบให้เกิดความสวยงาม ลงมือวาดและลงสี ตามขั้นตอนนี้ การสร้าง แนวความคิด ทำได้โดยการกำหนดคอนเซปงานเป็นหลักสำคัญ เมื่อนักออกแบบทราบคอนเซปงาน แล้วจะสามารถคิดต่อได้ว่างานนั้น ต้องทำเป็นรูปแบบอย่างไร ทั้งแบบสร้อยคอ แหวน ตุ้มหู สร้อย แขน กำไล เป็นต้น รายละเอียดงานของเครื่องประดับที่ทำเป็นเซท จะมีแบบหลักๆ เป็นแบบ เดียวกัน ส่วนรายละเอียดจะแตกต่างกันเพื่อความสวยงามและเหมาะสมกับเครื่องประดับแต่ละ ประเภท ซึ่งรูปแบบก็แล้วแต่กลุ่มลูกค้า โชนยูโรปเน้นแบบเรียบง่าย โดดเด่น การร่างแบบมีอยู่สอง วิธี คือการร่างแบบโดยการวาด และการใช้คอมพิวเตอร์ ก็จะเป็น โปรแกรม Matrix 3D โปรแกรม Photoshop สุดท้ายคือ การวาดแบบ ตามแบบสเก็ต โดยวาดเส้นเบาๆ ดราฟเส้น รายละเอียดลดทอนลง ต่างๆ ให้ภาพมีความสวยงาม เมื่อได้ภาพเครื่องประดับแล้วจึงลงสีให้เกิดมิติ และมีความสมจริงมาก ยิ่งขึ้น รวมถึงการเขียนขนาด และบอกรายละเอียดต่างๆ ให้ชัดเจน เพื่อให้ช่างที่ผลิตดูแบบแล้ว เข้าใจง่าย”

ภาวิณี พักตั้ง นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท อิมเมจินเนทีฟ จิวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่า “ขั้น แรกคือต้องทราบวัตถุประสงค์ของการออกแบบว่าจะออกแบบเครื่องประดับประเภทไหน ต้องดู ความต้องการของลูกค้าว่าต้องการแบบไหน เมื่อทราบเป้าหมายงานแล้ว จึงเริ่มสเก็ตแบบคร่าวๆ หลายๆ แบบ โดยใช้ความคิด จินตนาการในการร่างแบบ และเลือกแบบที่สมบูรณ์ที่สุดมาวาดแบบ จริงด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ก็จะได้แบบงานที่มีรูปแบบเป็นภาพสามมิติ มีความสมจริง แนวคิด ในการออกแบบเครื่องประดับนั้น ขึ้นอยู่กับคอนเซปงาน ต้องมีการพูดคุยกับลูกค้าว่าต้องการผลิต เครื่องประดับให้ออกมาเป็นแนวไหน เมื่อทราบความต้องการของลูกค้าแล้ว นักออกแบบสามารถ

กำหนดหลักในการออกแบบได้ ที่เหลือคือการใส่ความคิดสร้างสรรค์ ไอเดีย ลงไปในแบบสเก็ต โดยร่างแบบไว้หลายๆ แบบ โดยมีโครงสร้างที่คล้ายๆ กัน แตกต่างกันที่รายละเอียดปลีกย่อย จากนั้นจึงพิจารณาว่าแบบไหนมีความสมบูรณ์ที่สุด ค่อยนำมาวาดจริงอีกครั้ง การร่างภาพสเก็ต ทำให้สองวิธี โดยการวาดและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ส่วนดีไซเนอร์จะเลือกใช้วิธีไหนในการสเก็ตภาพ ก็แล้วแต่ความถนัดของแต่ละคน การสเก็ตเป็นขั้นตอนแรกๆ ในการออกแบบ เพราะเป็นการกระจายความคิดสร้างสรรค์ ออกมาเป็นแบบสเก็ตแบบต่างๆ เพื่อจะเลือกแบบที่สมบูรณ์ที่สุดมาวาดแบบจริง”

ปัฐกร วรฤกษ์กุล นักออกแบบเครื่องประดับ บริษัท เวสต์ฟิลด์ จำกัด กล่าวว่า “วิธีการออกแบบต้องคำนึงถึงหัวข้องานที่ได้รับมอบหมาย ว่าเป็นงานประมาณไหน ประเภทไหน แล้วจึงร่างแบบ ก่อนที่จะวาด หรือเขียนแบบ แนวคิดในการออกแบบจะขึ้นอยู่กับหัวข้องานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อได้หัวข้องานแล้วก็ต้องคิดว่าเป็นงานประมาณไหน แล้วจึงร่างแบบ โดยใช้ดินสอร่างแบบออกมาก่อน เพราะใช้ดินสอวาดง่ายกว่าใช้คอมวาด อันนี้เป็นความคิดเห็นส่วนตัว เพราะนักออกแบบบางคนก็ใช้คอมฯ สเก็ต แต่ตนถนัดการสเก็ตด้วยดินสอมากกว่า ขั้นตอนสุดท้าย คือ การวาดแบบ เป็นการลอกแบบจากภาพที่ร่างไว้ โดยใช้กระดาษลอกถ่าย แล้วคราฟลงบนแผ่นกระดาษด้วยดินสอ ใช้ปากกาก็มีสีดำ ตัดเส้นงานที่วาดไว้และลงสี ซึ่งการวาดแบบจะวาดด้วยมือก็ได้ หรือจะทำด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แต่เปลี่ยนจากการวาดเขียนในกระดาษ มาเป็นวาดด้วยโปรแกรม ซึ่งผลงานที่ออกมาก็มีความคล้ายกัน แต่การวาดด้วยโปรแกรมจะเหมือนจริงมากกว่า เพราะเป็นการวาดภาพสามมิติ”

จากการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักออกแบบเครื่องประดับจำนวน 6 คน พบว่าวิธีการออกแบบเครื่องประดับ เริ่มต้นจากการกำหนดแผนงาน ว่ากรอบงานที่ต้องการออกแบบเป็นแบบไหน แล้วเริ่มต้น โดยการสร้างแนวความคิด จากจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อร่างออกมาเป็นแบบร่างหลายแบบ โดยพิจารณาเลือกแบบที่ดีที่สุดมาปรับแก้ไขให้เป็นต้นแบบในการวาดแบบ ด้วยมือหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังภาพที่ 16

ภาพที่ 16 ขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับ

จากการสัมภาษณ์ช่างผลิตเครื่องประดับจำนวน 2 คน เกี่ยวกับการทำงานของนักออกแบบเครื่องประดับที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตเครื่องประดับ ได้ข้อมูลและประเด็นสำคัญดังนี้

อนุทิน พิณพงษ์ ช่างพิมพ์ บริษัทอิโนว่า โซลูชั่น จำกัด กล่าวว่า “แบบที่ได้มาจากนักออกแบบ ส่วนมากอ่านแบบแล้วเข้าใจได้ทันที แต่มีรายละเอียดบางอย่างที่ต้องพูดคุยกับนักออกแบบว่าต้องผลิตยังไง ให้ออกมาตรงตามแบบ ผมคิดว่านักออกแบบมีความสำคัญกับการผลิตมาก เพราะถ้าไม่มีแบบก็ไม่สามารถผลิตให้ได้ตรงตามสเปก หรือถ้าจะผลิตจริงก็จะไม่สามารถผลิตให้มีคุณภาพเท่าที่ควร ผมว่าถ้าไม่มีนักออกแบบมาวาดแบบให้ ช่างก็ไม่สามารถสร้างต้นแบบได้”

สมชาย จวนสูงเนิน ช่างแต่ง บริษัท อิโนว่า โซลูชั่น จำกัด กล่าวว่า “งานแต่งเครื่องประดับ เป็นงานที่ยากและละเอียดอ่อน ช่างต้องมีความชำนาญจริงๆ ผมต้องทำให้ได้ตามแบบที่กำหนด ซึ่งแบบนี้จะขึ้นอยู่กับนักออกแบบว่าถ้าออกแบบยากๆมา ผมก็ต้องทำให้ได้ ไม่ว่าจะ เป็นแบบที่ยาก หรือทำด้วยความยากลำบาก ก็ต้องอาศัยการพูดคุยกับนักออกแบบเรื่องรูปแบบ และเพื่อนช่างผู้ผลิตแผนกอื่นๆ ด้วย เพื่อความเข้าใจชัดเจนในแบบงานที่ต้องผลิต”

จากการสัมภาษณ์ช่างผลิตเครื่องประดับเกี่ยวกับการทำงานของนักออกแบบเครื่องประดับที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตเครื่องประดับ พบว่า ช่างผลิตเครื่องประดับ เป็นผู้รับงาน

ต่อจากนักออกแบบเครื่องประดับ ดังนั้นแบบที่จะนำมาผลิตเครื่องประดับ ช่างผลิตต้องอ่านและดูแบบให้เข้าใจก่อนการผลิต นักออกแบบจึงมีความสำคัญ เป็นคนกำหนดรูปแบบการผลิต เพราะถ้า นักออกแบบวาดแบบออกมาแล้วช่างผลิตไม่สามารถเข้าใจแบบ ก็ถือเป็นความบกพร่องของนักออกแบบที่เขียนแบบแล้วไม่สามารถผลิตได้จริง ช่างผลิตให้ความสำคัญต่อนักออกแบบ ถ้าหากไม่มีนักออกแบบ ช่างก็ไม่สามารถผลิตเครื่องประดับให้มีความสมบูรณ์ ตรงตามแบบที่กำหนด

จากการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการจำนวน 3 คน เกี่ยวกับการทำงานของนักออกแบบเครื่องประดับที่ส่งผลต่อกระบวนการผลิตเครื่องประดับ ได้ข้อมูลและประเด็นสำคัญ ดังนี้

Mr. Emmanuel Gerardin. เจ้าของกิจการ บริษัท อีโนว่า โซลูชั่น จำกัด กล่าวว่า *“I think Jewelry designer is important because they are the one who design & satisfied the customer needs. It’s impossible for me to get the job done alone; we need to work as a team to get the job done”* คำแปล “ผมคิดว่าอาชีพนักออกแบบเครื่องประดับมีความสำคัญเพราะพวกเขาเป็นบุคคลที่ออกแบบและสร้างความพึงพอใจ สนองตามความต้องการของลูกค้า มันเป็นไปได้สำหรับผมที่จะทำงานเสร็จด้วยตัวคนเดียว พวกเราต้องทำงานเป็นทีมเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง”

ภาวิน พักตั้ง เจ้าของกิจการ บริษัท อิมเมจินทิฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “นักออกแบบเครื่องประดับ กับการผลิตเครื่องประดับเป็นของคู่กัน ลูกค้าสามารถสื่อความต้องการผ่านนักออกแบบเครื่องประดับให้ออกแบบเครื่องประดับได้ตรงกับความต้องการของตน หากข้ามขั้นตอนนี้ สมมติว่าให้ลูกค้าคุยกับช่างผลิตเครื่องประดับ การสื่อสารทำความเข้าใจกันในเรื่องรูปแบบเครื่องประดับกับการผลิตก็ไม่สามารถทำได้เต็มประสิทธิภาพ อาจทำได้ในกรณีที่ต้องการผลิตงานที่มีรายละเอียดต่างๆ แต่สำหรับงานจิวเวลรี่แล้วเครื่องประดับทุกชิ้นที่ผลิตออกมาตามความต้องการของลูกค้าต้องมีความสมบูรณ์ที่สุด ดังนั้น ก่อนจะได้เครื่องประดับที่ตรงตามความต้องการของลูกค้าก็ต้องมีนักออกแบบเป็นผู้ออกแบบให้ก่อน นักออกแบบจึงมีความสำคัญต่อวงการจิวเวลรี่เป็นอย่างมาก”

เอกชัย ปันวงศ์ เจ้าของกิจการ บริษัท อิมเมจินทิฟ จิวเวลรี่ จำกัด กล่าวว่า “นักออกแบบจะเป็นคนสร้างสรรค์แบบเครื่องประดับให้ออกมาเป็นรูปร่าง ที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า และจะต้องพิจารณาถึงรูปแบบกับกระบวนการผลิตด้วย ไม่ใช่ใช้ออกแบบงานมาสวยงามมาก แต่ผลิตจริงไม่ได้ ก็ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จ การทำงานอาชีพนี้ คนที่ทำได้ต้องมีผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การออกแบบ และมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการผลิตด้วย ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการขึ้นต้นแบบซีมี้ง หรือแบบแวกซ์ ซึ่งปัจจุบันนี้มีความสะดวกสบาย คือมีเครื่องแกะแวกซ์ หรือ CNC (Computer Numerical Control) สามารถส่งข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ไปสู่เครื่องแกะแวกซ์ได้ แต่นักออกแบบต้องสามารถวาดแบบด้วย โปรแกรมสร้างภาพสามมิติได้ ปัจจุบันนักออกแบบเกือบ

ทุกคนก็ใช้โปรแกรมเขียนภาพสามมิติในการวาดแบบเครื่องประดับ ผมว่านักออกแบบมีความสำคัญต่อวงการนี้ ไม่มีนักออกแบบก็ไม่มีงานจิวเวลรี่”

จากการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ เกี่ยวกับการทำงานของนักออกแบบเครื่องประดับที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตเครื่องประดับ พบว่า เจ้าของกิจการให้ความสำคัญกับนักออกแบบเครื่องประดับว่าเป็นกลไกหลักในการทำงาน เพราะนักออกแบบเป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการผลิตเครื่องประดับ นักออกแบบต้องคิดสร้างสรรค์แบบให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า และพิจารณาแบบให้สามารถผลิตได้จริง จึงต้องอาศัยความเชี่ยวชาญในการคิดสร้างสรรค์ การใช้จินตนาการ และมีความรู้พื้นฐานในด้านการผลิตเครื่องประดับด้วย

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ

จากการสัมภาษณ์นักออกแบบเครื่องประดับจำนวน 6 คน เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการออกแบบเครื่องประดับ มีดังนี้

1. Adobe Photoshop เป็น โปรแกรมแก้ไข ตกแต่งภาพเครื่องประดับ
2. Illustrator เป็น โปรแกรมสำหรับการออกแบบเครื่องประดับในรูปแบบสามมิติ
3. Jewel CAD เป็น โปรแกรมสำหรับการออกแบบเครื่องประดับในรูปแบบสามมิติ
4. Rhinoceros เป็น โปรแกรมสำหรับการออกแบบเครื่องประดับในรูปแบบสามมิติ
5. Matrix 3D เป็น โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการออกแบบเครื่องประดับ การขึ้นชิ้นงาน

ที่มีรูปแบบอิสระ

ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบ

จากการสัมภาษณ์นักออกแบบเครื่องประดับจำนวน 6 คน เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบ มีดังนี้

1. แหวน เป็นแบบแหวนแฟนชั่น ชายและหญิง ผลิตจากโลหะเงิน ทองคำ และทองคำขาว ประดับตัวเรือนด้วยอัญมณี รูปแบบแตกต่างกันไปตามคอนเซ็ปงานของแต่ละบริษัท
2. ตุ้มหู แบบตุ้มหูแฟนชั่น ผลิตจากโลหะเงิน และทองคำ รูปแบบตามสมัยนิยม
3. สร้อยคอและจี้ ส่วนใหญ่จะเป็นสร้อยคอประดับจี้ เน้นความโดดเด่นของสร้อยคอด้วย

จี้ที่มีรูปแบบสะดุดตา

4. สร้อยข้อมือ /กำไลมือ

วัสดุ – อุปกรณ์ ที่ใช้ในกระบวนการออกแบบเครื่องประดับ

1. กระดาษ รูปแบบการใช้งานของกระดาษจำแนกตามลักษณะการใช้งาน ได้แก่ กระดาษที่ใช้สำหรับร่างแบบและเขียนแบบ
2. ไม้บรรทัด สำหรับวัดขนาดภาพร่างให้มีความเที่ยงตรง

3. ดินสอ และอุปกรณ์ ใช้สำหรับเขียนภาพร่าง และเขียนแบบ เป็นดินสอสำหรับเขียนแบบ โดยเฉพาะ หาชื้อได้ตามร้านขายอุปกรณ์เครื่องเขียนทั่วไป
4. เครื่องคอมพิวเตอร์
5. แผ่นเพลทพลาสติก รูปร่างต่างๆ ทั้งแบบวงกลม วงรี สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ห้าเหลี่ยม หกเหลี่ยม เป็นต้น หลากหลายแบบเพื่อความสะดวกตามการใช้งาน
6. เวอร์เนียร์ระบบคิจิตอล เป็นเครื่องวัด สำหรับวัดขนาดพลอยที่จะใช้ในการผลิตเครื่องประดับ เพื่อให้ได้ขนาดมาพิจารณาในการออกแบบ
7. สีไม้ ใช้ในการระบายสีผลงานการออกแบบเครื่องประดับ เพราะมีความสะดวกและรวดเร็ว (ส่วนใหญ่การลงสีผลงานการออกแบบเครื่องประดับจะใช้สีน้ำ)

ตอนที่ 4 การพัฒนาฝีมือ

การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ จำเป็นต้องพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายเพื่อเพิ่มมูลค่า ส่งผลโดยตรงถึงมาตรฐานฝีมือนักออกแบบเครื่องประดับที่ต้องมีการพัฒนา ทั้งในด้านความรู้ที่จำเป็นต้องนำมาใช้งานอย่างถูกต้องตามหลักการ ทักษะประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความชำนาญ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพนักออกแบบเครื่องประดับจึงต้องมีการพัฒนาฝีมืออยู่ตลอดเวลา

การพัฒนาฝีมือของนักออกแบบเครื่องประดับในจังหวัดเชียงใหม่ รายงานผลดังนี้
นักออกแบบเครื่องประดับที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือในด้านการออกแบบเครื่องประดับจากสถาบันต่างๆ ดังนี้

1. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมกับสถาบัน ไทย-เยอรมัน หลักสูตรอบรมการออกแบบเครื่องประดับ
2. บริษัทเดลคอมพิวเตอร์ (Dell Computer) หลักสูตรอบรมโปรแกรม JewelCAD
นักออกแบบเครื่องประดับที่ยังไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือ จึงทำให้มีความต้องการที่จะพัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มเติม เสริมทักษะด้านวิชาชีพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
 1. มีความต้องการเรียนรู้โปรแกรมวาดภาพสามมิติ Rhinoceros เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานและเป็นการเพิ่มศักยภาพ ความสามารถในการต่อรองรายได้
 2. มีความต้องการเรียนรู้ในด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการออกแบบเครื่องประดับแบบสามมิติ และการควบคุมการใช้งานของเครื่องจักร CNC

CNC (Computerized Numerical Control คือ การควบคุมเชิงตัวเลขด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นการใช้ความสามารถขั้นสูงของระบบควบคุมที่ประมวลผลเชิงตัวเลข ซึ่งมีคอมพิวเตอร์เป็น

อุปกรณ์หลัก การประมวลผลความเร็วสูง โดยนำมาใช้กับการควบคุมกระบวนการทำงานของเครื่องจักรในอุตสาหกรรมการผลิต ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า คือ การควบคุมเครื่องจักรกลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะต้องทำการเขียนชุดคำสั่ง หรือ โปรแกรมสำหรับควบคุมเครื่องจักรด้วย โดยทั่วไปแล้ว นิยมเรียกรวมทั้งระบบควบคุมและเครื่องจักร) รวมถึงเครื่องจักรอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิต เพื่อความเข้าใจในการใช้งานและนำมาพัฒนางานด้านการออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. พัฒนาด้านการออกแบบ เพราะงานออกแบบมีผลต่อความพึงพอใจของลูกค้า

จากข้อมูลข้างต้น ความต้องการในการพัฒนาฝีมือของนักออกแบบเครื่องประดับแต่ละคน มีความแตกต่างกัน ตามความต้องการของแต่ละคน สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ ชูเปอร์ที่กล่าวถึงพื้นฐานทางทฤษฎีการพัฒนาการทางอาชีพ ว่ามนุษย์มีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพ รวมไปถึงความพึงพอใจของบุคคล ความสามารถ สถานการณ์ที่เขาดำรงชีวิตอยู่ ตลอดจนกระทั่งความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ ทำให้การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลอาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเสมอ

ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

1. ประสบปัญหาการคิดแบบไม่ออก ด้วยสาเหตุมาจาก ความเครียด ความกดดัน
2. การขาดวัตถุดิบแบบ เช่น ตัวอย่างพลอยที่นำมาใช้ในการผลิตเครื่องประดับ เนื่องจากนักออกแบบจำเป็นต้องใช้พลอยเหล่านี้มาพิจารณาในการออกแบบ
3. เครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานไม่ได้ เช่น โปรแกรมมีปัญหาไม่สามารถใช้การได้ จึงไม่สามารถวาดแบบได้ งานเสร็จล่าช้า เกินกำหนด